

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Ülemnõukogu
seadus
algtekst
RT 1992, 12, 192

Eesti Vabariigi haridusseadus

(õ) 23.10.2008

I. Üldsätted

§ 1. Haridusseaduse ülesanne

Haridusseaduse ülesanne on õiguslikult tagada haridussüsteemi kujunemine, toimimine ning areng.

§ 2. Hariduse mõiste, eesmärgid ja tasemed

- (1) Käesoleva seaduse raames on haridus õppeprogrammidega ettenähtud teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisharjumiste süsteem, mida ühiskond tunnustab ning mille omandatust ta kontrollib.
- (2) Hariduse põhialustes lähtutakse üldinimlike ja rahvuslike väärtuste, isiksuse, usu- ja südametunnistuse vabaduse tunnustamisest.
- (3) Hariduse eesmärk on:
 - 1) luua soodsad tingimused isiksuse, perekonna, eesti rahvuse, samuti rahvusvähemuste ja Eesti ühiskonna majandus-, poliitilise ning kultuurilise ja loodushoiu arenguks maailma majanduse ja kultuuri kontekstis;
 - 2) kujundada seadusi austavaid ja järgivaid inimesi;
 - 3) luua igapäevaelu eeldused pidevõppeks.
- (4) Ülesannetest johtuvalt liigitatakse haridus üld-, kutse- ja huvihariduseks.
- (5) Kooskõlas UNESCO hariduse klassifikatsiooni rahvusvahelise standardiga on haridusel järgmised tasemed:
 - 1) eelharidus,
 - 2) algharidus (hariduse I tase),
 - 3) keskharidus (hariduse II tase),
 - 4) kõrgharidus (hariduse III tase).
- (6) Igale haridustasemele kehtestatakse nõuded, mida nimetatakse riigi haridusstandardiks. Riigi haridusstandardid esitatakse riiklikes õppekavades. Õppekavad sisaldavad hariduse sisu määravaid kohustuslikke õppeprogramme, õppetööks ettenähtud ajakulu, kohustuslike teadmiste, oskuste, vilumuste ja käitumisharjumiste kirjeldusi.

§ 3. Haridussüsteem

- (1) Haridussüsteem koosneb kahest alaosast:
 - 1) haridusest, mis on kujundatud hariduse ülesannete ja tasemete alusel;
 - 2) haridusasutustest kui hariduse eesmärgi elluviivatest organisatsioonidest.
- (2) Haridusasutused on koolieelsed lasteasutused, üldhariduskoolid, kutseõppeasutused, rakenduslikud kõrgkoolid, ülikoolid, huvikoolid, täiendusõppeasutused ja muud, samuti neid teenindavad teadus- ja metoodikaasutused.
- (3) Haridusasutused võivad põhineda kõigil Eesti Vabariigi omandiseadusega (EV Teataja 1990, nr. 20, art. 299) sätestatud omandivormidel. Riigi- ja munitsipaalomandil põhinevaid haridusasutusi (riigi- ja munitsipaalharidusasutusi), välja arvatud ülikoolid, nimetatakse avalikeks haridusasutusteks.

§ 4. Haridussüsteemi korralduse põhimõtted

- (1) Riik ja kohalik omavalitsus tagavad Eestis igapäevaelu võimalused koolikohustuse täitmiseks ja pidevõppeks õigusaktides ettenähtud tingimustel ja korras.
- (2) Eesti territooriumil tagavad riik ja kohalik omavalitsus võimaluse omandada avalikes haridusasutustes ja ülikoolides eestikeelne haridus kõigil haridustasemetel.

- (3) Eesti Vabariik tagab eesti keele õpetamise kõigis muukeelsetes avalikes õppeasutustes ja muukeelsetes õpperühmades.
- (4) Usuõpetuse õppimine ja õpetamine on vabatahtlik.
- (5) Haridussüsteemi ülesehitus ning riigi haridusstandard loovad igähele võimaluse siirduda ühelt haridustasemelt teisele.
- (6) Haridusasutuste tegevuse majanduslik kindlustamine on lahus pedagoogilisest juhendamisest ja kontrollist.
- (7) Keskkhariduse omandamine avalikes haridusasutustes on õppemaksuta.
- (8) Haridusasutused kasutavad järgmisi õppevorme: päevane ja kaugõpe, eksternatuur, kodu- ja individuaalõpe. Samuti võib kasutada teisi vorme. Õppevormi määrab õppeasutuse põhikiri.
- (9) Haridussüsteemi juhtimisel lähtutakse otstarbeka detsentraliseerimise põhimõttest.
- (10) Haridusasutuste juhtimisel ühendatakse juhi isiklik vastutus, kollegiaalne otsustamine ja ühiskonna järelevalve.

II. Haridussüsteemi juhtimine

§ 5. Seadusandliku ja täidesaatva riigivõimu pädevus

- (1) Ülemnõukogu ainupädevusse kuulub:
 - 1) haridussüsteemi kujundamise, toimimise ning arengu põhimõtete kindlaksmääramine;
 - 2) õppemaksu kehtestamine avalikes õppe- ja kasvatusasutustes ning riigiülikoolides;
 - 3) riigi- ja eraülikoolidele ülikooli õiguste andmine.
- (2) Vabariigi Valitsuse pädevusse kuulub:
 - 1) Hariduse riiklike arenguprogrammide vastuvõtmine ja nende elluviimiseks tagatiste loomine;
 - 2) avalike haridusasutuste asutamise, reorganiseerimise ja sulgemise korra kehtestamine, riigiülikoolide ja rakenduslike kõrgkoolide asutamine, reorganiseerimine ja sulgemine, rakenduslike kõrgkoolide põhikirjade kinnitamine;
 - 3) avalike õppe- ja kasvatusasutuste ning riigiülikoolide õppemaksu ja tasumäärade ning tasustamise korra kehtestamine;
 - 4) õpilastele, üliõpilastele ja haridustöötajatele riiklike soodustuste, sealhulgas krediidisoodustuste kehtestamine;
 - 5) avalike haridusasutuste ja riigiülikoolide töötajate töö tasustamise aluste kehtestamine.

§ 6. Haridusministeeriumi pädevus

- (1) Haridusministeerium korraldab hariduse riiklike arenguprogrammide väljatöötamist ja elluviimist.
- (2) Haridusministeerium:
 - 1) kehtestab haridusasutuste riikliku järelevalve korra ja riigi haridusstandardid, kontrollib haridusalaste õigusaktide ja riigi haridusstandardite täitmist;
 - 2) koostab ja rakendab hariduse klassifikatsiooni rahvusliku standardi;
 - 3) koordineerib ja juhendab kohalikke omavalitsusi ja vabariigi teisi ministeeriume hariduskorralduses, kooskõlastab nendega avalike haridusasutuste asutamise, reorganiseerimise ja sulgemise ettepanekuid vastavalt õigusaktides kehtestatud korrale;
 - 4) asutab, reorganiseerib ja suleb riigiharidusasutusi, välja arvatud ülikoolid ning rakenduslikud kõrgkoolid;
 - 5) suunab ja korraldab avalike haridusasutuste (välja arvatud ülikoolid) õppeplaanide, -programmide, õpikute ja õppe-metoodiliste vahendite koostamist, tagab nende väljaandmise, annab välja õppekirjanduse kasutamise soovitusi;
 - 6) tagab avalike haridusasutuste ja pedagoogide metoodilise teenindamise süsteemi ja koordineerib metoodikaasutuste tööd;
 - 7) kehtestab korra, mille alusel tunnustatakse õppeprogramme ning neis esitatud nõuete täitmist ja antakse välja haridust lõendavaid dokumente;
 - 8) kehtestab haridustöötajate atesteerimise ja kutseoskuste täiustamise korra, korraldab haridustöötajate väljaõpet ja täienduskoolitust;
 - 9) osaleb riikliku teaduspoliitika elluviimises ja tellib haridusalaseid uurimistöid;
 - 10) võtab osa spetsialistide ja oskustöölise vajaduse prognoosimisest ning riigitellimuse koostamisest nende koolitamiseks;
 - 11) koordineerib spetsialistide ja oskustöölise väljaõpet rakenduslikes kõrgkoolides ja kutseõppeasutustes, koordineerib spetsialistide ja oskustöölise täiendus- ja überõpet;
 - 12) esitab riigitellimuse ülikoolidele;
 - 13) teeb koostööd teiste riikide ning rahvusvaheliste organisatsioonide haridus- ja teadusasutustega;
 - 14) töötab välja hariduse riikliku finantseerimise normatiivid;
 - 15) annab välja ja tühistab eraõppeasutuste ja teiste koolitusega tegelevate juriidiliste isikute koolituslubasid (tegevuslitsentse);
 - 16) määrab ametisse ja vabastab ametist riigiharidusasutuste (välja arvatud ülikoolid) juhte.

§ 7. Kohalike omavalitsuste pädevus

(1) Kohalike omavalitsuste pädevuse kehtestab käesolev seadus, seadused kohalike omavalitsuste kohta ning teised õigusaktid. Pädevuse jaotamine kohalike omavalitsuste tasandite vahel sätestatakse seadustega.

(2) Kohalikud omavalitsused:

1) kavandavad oma halduspiirkonna hariduse arengu programme ja viivad neid ellu;
2) asutavad, reorganiseerivad ja sulgevad õigusaktides ettenähtud korras munitsipaalharidusasutusi ning registreerivad oma halduspiirkonnas asutatud haridusasutusi;

14.10.2014 10:45

Veaparandus - Parandatud ilmne ebatäpsus sõnas „sulgevad” Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 3 alusel arvestades Riigikogu Kantselei 7.10.2014 kirja nr 4-14/14-3/29

3) tagavad oma halduspiirkonna munitsipaalharidusasutuste majandusliku teenindamise ja finantseerimise;
4) määravad ametisse ja vabastavad ametist neile alluvate haridusasutuste juhte;
5) prognoosivad vajadust pedagoogide järele, abistavad haridusasutusi töötajate leidmisel;
6) tagavad pedagoogidele eluruumi ning muud õigusaktides ettenähtud soodustused;
7) korraldavad alaealiste eestkostet ja hooldust, nende õiguste kaitset, orbude ja vanemliku hoolitsuseta laste lastekodusse või internaatkooli paigutamist või perekonda kasvatada andmist ja lapsendamist;
8) peavad koolikohustuslike laste arvestust ja tagavad koolikohustuse täitmise kontrolli, annavad lastele koolikohustuse täitmiseks ainelist ja muud abi, korraldavad sõidu haridusasutusse ja tagasi, tagavad meditsiiniabi ning toitlustamise õppetöö ajal;
9) korraldavad haridusasutuste metoodilist teenindamist, annavad haridusasutuste juhtidele ja pedagoogidele nõu koolikorralduslikes küsimustes;
10) korraldavad laste ja noorte kutsealast informeerimist ja annavad neile vastavaid soovitusi;
11) peavad puuetega inimeste arvestust ning korraldavad nende õpetamist.

(3) Halduspiirkonna hariduse arenguprogrammide koostamiseks ja elluviimiseks moodustab kohaliku omavalitsuse täidesaatev võimuorgan oma koosseisus vastava struktuuriüksuse või määrab ametisse vastava ametiisiku.

III. Koolikohustus

§ 8. Koolikohustus ja selle täitmine

(1) Õppimine on kooliealistel lastel õigusaktides kehtestatud ulatuses kohustuslik.

(2) Lapsed hakkavad koolis õppima kas kuue- või seitsmeaastaselt, olenevalt lapse kooliküpsusest ning vanemate või neid asendavate isikute soovist. Koolikohustus algab seitsmeaastaselt. Selle täitmine algab õppeaasta algusest, mil laps on saanud seitsmeaastaseks.

(3) Koolikohustus kestab põhikooli lõpetamiseni või lapse 16-aastaseks saamiseni. Õpilased, kes saavad 16 aastat vanaks õppeaasta kestel, võivad käia koolis kuni õppeaasta lõpuni.

(4) Koolikohustust võib haridusministeeriumi poolt ettenähtud korras täita ka koduõppe vormis.

(5) Koolikohustuse täitmise ja koolikohustuslike laste arvestamise korda reguleeritakse õigusaktidega.

(6) Eestis elavate välisriikide kodanike ja kodakondsuseta isikute lapsed, välja arvatud välisriikide esindajate lapsed, kuuluvad koolikohustuse alla.

§ 9. Õppimisvõimaluste tagamine orbudele ja vanemliku hoolitsuseta lastele

Eesti Vabariigi lastekaitseaduse kohaselt tagavad riik ja kohalik omavalitsus orbudele ning vanemliku hoolitsuseta lastele täieliku riikliku ülalpidamise, võimaluse õppida ja saada haridust.

§ 10. Hälvikute õpetamine

(1) Keha-, kõne-, meele- ja vaimupuuetega ning eriabi vajavatele inimestele tagab kohalik omavalitsus võimaluse õppida elukohajärgses koolis. Vastavate tingimuste puudumisel tagavad riik ja kohalik omavalitsus õigusaktides ettenähtud korras ja tingimustel neile õppimisvõimalused selleks loodud õppeasutustes.

(2) Kasvatuse eritingimusi vajavatele lastele tagavad riik ja kohalik omavalitsus võimaluse õppida selleks loodud õppeasutustes, kindlustades nende täieliku ülalpidamise õigusaktides ettenähtud korras ja tingimustel.

(3) Õppe- ja kasvatusasutuse tüüp või õppevorm määratakse või soovitatakse hälvikutele meditsiiniliste, psühholoogiliste ja pedagoogiliste uuringute põhjal.

IV. Hariduse liigitus ülesannete alusel

§ 11. Üldharidus

Üldharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisnormide süsteem, mis võimaldab inimesel kujuneda pidevalt arenevaks isiksuseks, kes on suuteline elama väärikalt, austama iseennast, oma perekonda, kaasinimesi ja loodust, valima ning omandama talle sobivat elukutset, tegutsema loovalt ning kandma kodanikuvastutust.

§ 12. Kutseharidus

Kutseharidus on teatud erialal töötamiseks, teatud kutse saamiseks, teatud ametikohale kandideerimiseks või selle säilitamiseks vajalike teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisnormide süsteem, mille omandamine ja täiendamine loob eeldused tulemusrikkaks professionaalseks tegevuseks.

§ 13. Huviharidus

Huviharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisnormide kogum, mis lisaks üld- ja kutseharidusele loob täiendavaid eeldusi isiksuse arenguks, samuti aitab inimesel elu ja tööga toime tulla.

V. Hariduse liigitus taseme alusel

§ 14. Eelharidus

Eelharidus on kooliküpsuseks vajalike teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ja käitumisnormide süsteem.

§ 15. Algharidus

Algharidus on üldhariduslike teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisnormide süsteem, sealhulgas õpioskuste ning õpimotivatsiooni kujundamine, mis on vajalik põhihariduse omandamiseks.

§ 16. Keskharidus

(1) Keskharidus on teadmiste, oskuste, vilumuste, väärtuste ning käitumisnormide süsteem, mis põhineb algharidusel ja on kaheastmeline.

(2) Esimese astme keskharidus on põhiharidus. Põhiharidus on riigi haridusstandardiga ettenähtud kohustuslik üldharidusmiinimum. Põhihariduse omandamine loob eeldused ja annab õiguse jätkata õpinguid teise astme keskhariduse omandamiseks.

(3) Teise astme keskharidus põhineb põhiharidusel ja jaguneb hariduse ülesannetest johtuvalt üld- ja kutsekeskhariduseks. Üld- ja kutsekeskhariduse omandamine võib olla ühitatud.

(4) Üldkeskhariduse riigi haridusstandardile vastava hariduse omandamine annab võimaluse jätkata õpinguid rakenduslikes kõrgkoolides ja ülikoolides.

(5) Kutsekeskhariduse riigi haridusstandardile vastava hariduse omandamine annab võimaluse töötada haridusele vastaval kutsealal ja loob eeldused õpingute jätkamiseks.

§ 17. Kõrgharidus

(1) Kõrgharidus on õppeprogrammidega ettenähtud teadmiste, oskuste, vilumuste ning väärtuste süsteem, mis põhineb üldkeskharidusel ja mis loob vajalikud eeldused töötamiseks vaimse loominguiga seotud ning kõrget kutseoskust nõudvatel ametikohtadel.

(2) Kõrgharidus jaguneb rakenduskõrghariduseks ja ülikoolihariduseks.

(3) Haridust, mis põhineb üldkeskharidusel, kuid mida riiklikult ei tunnustata kõrgharidusena, loetakse kesk- ja kõrghariduse vahepealseks hariduseks ja seda nimetatakse keskerihariduseks.

(4) Rakenduskõrgharidus on professionaalsete oskuste ja vilumustega (erialase kvalifikatsiooniga) lõppev kõrgharidus.

(5) Ülikooliharidus on teadus- ja õppetööd, fundamentaal- ja praktilisi teadmisi ühendav kraadiharidus, mille olemasolu tõendab ülikoolidiplom või teaduskraad.

(6) Ülikooliharidus jaguneb:

- 1) esimese astme ülikooliharidus, mille olemasolu tõendab eriala diplomeeritud spetsialisti ülikoolidiplom;
- 2) teise astme ülikooliharidus, mille olemasolu tõendab magistri- või doktoridiplom.

(7) Haridusasutus saab õiguse välja anda kõrgharidust tõendavaid dokumente, kui tema õppeprogrammid ja nende realiseerimise tingimused vastavad riigi haridusstandardile ja ta on saanud sellekohase riikliku tunnustuse.

§ 18. Täiendusharidus

Täiendusharidus on üldhariduslikud ja kutsealased teadmised, oskused, vilumused ning kutseõuetele vastavad käitumisnormid ja väärtused, mis on vajalikud olemasolevate säilitamiseks ja laiendamiseks või uue elukutse omandamiseks.

VI. Õppeasutused

§ 19. Õppeasutuse mõiste ja liigitus

(1) Õppeasutus on haridusasutus, kus toimub õpetamine ja õppimine riikliku või põhikirjale vastava õppekava alusel.

(2) Õppeasutused liigitatakse vastavalt neis omandatava hariduse ülesannetele ja tasemetele.

§ 20. Üldhariduskoolid

(1) Algkoolides omandatakse algharidus. Algklassid (1.–4. klass) on põhikoolides ja keskkoolides. Algkoolis võib samuti olla 1.–6. klass. Algkooli eriliigiks on lasteaed-alkool.

(2) Algharidust lubatakse omandada ka koduõppe vormis või muudes õppeasutustes.

(3) Põhikoolides (1.–9. klass) omandatakse põhiharidus. Põhikooli klassid on ka keskkoolides. Põhihariduse võib omandada samuti progümnaasiumi klassides (7.–9. klass).

(4) Keskkoolides (1.–12. klass) omandatakse keskharidus. Üldkeskhariduse võib omandada põhikooli või progümnaasiumi järgselt gümnaasiumis (10.–12. klass). Gümnaasiumid töötavad oma põhikirjale vastavate õppekavade alusel, milles on sellele gümnaasiumile omase haridusalase suunitlusega õppeprogrammid.

(5) Eriõpetust vajavate laste üldhariduskoolides võib klasside arv, tulenevalt nende koolide õppekavast, erineda käesoleva paragrahvi 1.–4. lõikes nimetatutest.

(6) Üldhariduskoolide õigusliku seisundi kehtestavad üldhariduskooli seadus ja nende põhikirjad.

§ 21. Kutseõppeasutused

(1) Kutseõppeasutustes omandatakse kutsekeskharidus või keskeriharidus. Kutsekeskhariduse ja üldkeskhariduse omandamine võib samas õppeasutuses olla ühitatud. Erandina saab kutseõppeasutuses omandada põhiharidusest madalamal haridustasemel põhinevat kutseharidust.

(2) Kutseõppeasutuste liigituse aluseks on neis õppimisel ja õpetamisel kasutatavad õppekavad, mis on suunatud teatavale haridusalale, vastavalt hariduse klassifikatsiooni rahvusvahelisele standardile, ja majanduslikule tegevusalale, vastavalt rahvamajanduskontode süsteemi klassifikatsioonile.

(3) Kutseõppeasutuste õigusliku seisundi kehtestavad kutseõppeasutuse seadus ja nende põhikirjad.

§ 22. Rakenduslikud kõrgkoolid

(1) Rakenduslikes kõrgkoolides omandatakse rakenduskõrgharidus.

(2) Rakenduslike kõrgkoolide õigusliku seisundi kehtestavad rakendusliku kõrgkooli seadus ja nende põhikirjad.

§ 23. Ülikoolid

(1) Ülikoolides omandatakse ülikooliharidus. Ülikoolis võidakse omandada ka rakenduskõrgharidust.

(2) Ülikoolide õigusliku seisundi kehtestavad ülikooliseadus ja nende põhikirjad.

§ 24. Koolieelsed lasteasutused

(1) Eelharidus omandatakse põhiliselt kodus ning selle eest vastutavad vanemad või neid asendavad isikud. Perekondlikku kasvatust toetavad ja täiendavad koolieelsed lasteasutused.

(2) Koolieelsete lasteasutuste õigusliku seisundi kehtestavad koolieelse lasteasutuse seadus ja nende põhikirjad.

§ 25. Huvikoolid

(1) Huviharidust võimaldavad huvikoolid: laste- ja noorte huvikeskused, muusika-, kunsti-, spordikoolid.

(2) Huviharidust saab omandada asutuste, ettevõtete ja organisatsioonide juures tegutsevates või juriidiliste ja füüsiliste isikute asutatud huviringides, klubides ja pühapäevakoolides.

§ 26. Täienduskoolituse asutused

Täienduskoolitust võimaldavad ülikoolid, rakenduslikud kõrgkoolid, kutseõppeasutused, õhtukoolid, samuti kultuurimajad, raamatukogud ja muud kultuuriasutused, mille baasil korraldatakse täienduskoolitust; keeltekoolid, rahvakõrgkoolid, arendus- ja õppekeskused; koolitusega tegelevad ettevõtted, seltsid, liidud ja ühingud, kelle põhikirjas on nimetatud koolituse andmine.

VII. Haridust tõendavad dokumendid

§ 27. Haridust tõendava dokumendi liik ja vorm

Isiku haridust, kutset, eriala ja õppeasutuse lõpetamist tõendab tunnistus või diplom, mille vormi kehtestab haridusministeerium.

§ 28. Haridust tõendava dokumendi väljaandmise õigus

- (1) Haridust tõendava dokumendi väljaandmise õiguse annab õppeasutusele haridusministeerium.
- (2) Eesti Vabariik tunnustab haridust tõendavate dokumentidena tunnistusi, diplomeid ja ülikoolidiplomeid, mida õppeasutused on välja andnud Eesti Vabariigi Haridusministeeriumi kehtestatud tingimustel ja korras, samuti teistes riikides välja antud haridust tõendavaid dokumente.
- (3) Eesti Vabariigis kehtivad haridust tõendavate dokumentidena tunnistused, diplomid ja ülikoolidiplomid, mis on välja antud enne käesoleva seaduse jõustumist Eesti Vabariigi territooriumil ja teistes riikides.
- (4) Haridust tõendavate dokumentide väljaandmist Eestis kontrollib haridusministeerium.

VIII. Haridusasutuste tegevuse õiguslikud alused

§ 29. Haridusasutuste õiguslik seisund

- (1) Haridusasutuse õigusliku seisundi kehtestavad õigusaktid ja tema põhikiri.
- (2) Haridusasutusel on juriidilise isiku õigused. Tal on oma nimega ja õigusaktidega ettenähtud juhtudel ja tingimustel riigivapi kujutisega pitsat ning oma sümboolika.
- (3) Haridusasutused on õpetamise ja kasvatamise korraldamisel ning raha ja vara kasutamisel õigusaktides kehtestatud piires iseseisvad.

§ 30. Haridusasutuse alluvus

- (1) Riigiharidusasutused alluvad haridusministeeriumile või mõnele teisele täidesaatvale riigivõimuorganile, munitsipaalharidusasutused alluvad kohalikule omavalitsusele.
- (2) Eraõppeasutused alluvad neid asutanud juriidilisele või füüsilisele isikule.

§ 31. Haridusasutuste finantseerimine

- (1) Avalikke haridusasutusi ja riigiülikoole finantseeritakse riiklikest, munitsipaal- ja omavahenditest.
- (2) Riiklikest vahenditest finantseeritakse haridusasutusi vastavalt eelarveseadusele ja Vabariigi Valitsuse kehtestatud korrale.
- (3) Juriidilistele ja füüsilistele isikutele kuuluvaid haridusasutusi, mille ülalpidamisest võtab osa riik, kontrollivad haridusministeerium, Riigikontroll ja kohalik omavalitsus vastavalt nende pädevusele.
- (4) Haridusasutuste omavahenditeks on tulud tasulistest teenustest, tootmis- ja teadustegevusest, lepingulisest kaadriväljaõppest, sponsorite ning üksikisikute annetustest ja muudest laekumistest. Omavahendite kasutamise korra avalikes haridusasutustes määrab haridusministeerium.

§ 32. Haridusasutuste juhtimine

- (1) Haridusasutust juhib juhataja, direktor või rektor. Haridusasutuse juhi määrab ametisse omanik, kui haridusasutuse põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.
- (2) Haridusasutuse juhi õigused ja kohustused kehtestatakse vastavates õigusaktides ja haridusasutuse põhikirjas.

(3) Haridusasutuse hoolekogu, volikogu, õppe- või teadusnõukogu tegutseb oma põhimääruse või haridusasutuse põhikirja alusel.

(4) Haridusasutuse probleemide lahendamisele kaasatakse õpilaste või üliõpilaste omavalitsus haridusasutuse põhikirjas ettenähtud korras.

§ 33. Õpilaste ja üliõpilaste õiguslik seisund

(1) Õpilaste ja üliõpilaste õigused ja kohustused kehtestatakse vastavates õigusaktides ning haridusasutuste põhikirjas.

(2) Õpilastele ja üliõpilastele kehtestatakse õigusaktides riiklikke soodustusi õppevahendite soetamiseks, toitlustamiseks, meditsiinibiks, ühiselamute ja ühissõidukite kasutamiseks, laenude ja stipendiumide saamiseks.

(3) Avalikud haridusasutused võimaldavad oma õpilastel ja üliõpilastel kasutada oma asutuse õpperuume ja -vahendeid ning spordi- ja kultuurirajatisi tasuta.

(4) Kohalik omavalitsus, samuti juriidilised ning füüsilised isikud võivad anda õpilastele ja üliõpilastele abi ning lisasoodustusi.

§ 34. Pedagoogide õiguslik seisund

(1) Käesoleva seaduse raames käsitatakse pedagoogidena õppe- ja kasvatusalal töötavaid isikuid ning haridusasutuste juhte. Ülikoolides on pedagoogide töö seotud teadustööga.

(2) Haridusasutuste pedagoogide ettevalmistamist, tööle määramist ja töölt vabastamist, õigusi ja kohustusi, töö- ning olmesoodustusi sätestavad lisaks tööseadustikule pedagoogide teenistust reguleeriv seadus ja ülikooliseadus.

(3) Riigiharidusasutuste pedagoogid on riigiteenistujad. Munitsipaalharidusasutuste pedagoogidele laienevad riigiteenistujate õigused ja kohustused.

(4) Kohaliku omavalitsus võib anda pedagoogidele lisasoodustusi.

§ 35. Haridusasutuse vara

Haridusasutusele peab olema tagatud õppe ja kasvatus korraldamiseks vara, mille moodustavad talle omaniku poolt sihtotstarbelisse kasutusse ja valdusse antud maa, hooned, rajatised, seadmed, inventar ja muud ainelised väärtused. Vajaliku vara loetelu ja normid kehtestab haridusministeerium.

IX. Välisriikide kodanike õigus saada haridust Eesti Vabariigis

§ 36. Välisriikide kodanike õigus haridusele

Välisriikide kodanikud omandavad Eesti Vabariigis hariduse käesoleva seaduse, Eesti Vabariigi rahvusvaheliste lepete ja haridusasutuste põhikirjades ettenähtud korras.

X. Haridusseaduse rakendamine

§ 37. Rakendamine

(1) Kehtestada «Eesti Vabariigi haridusseadus» 1992. aasta 30. märtsist.

(2) Tunnistada kehtetuks:

1) 1974. aasta 26. aprilli «Eesti NSV haridusseadus» koos hilisemate muudatustega (ENSV Teataja 1974, nr. 23, art. 201; 1986, nr. 20, art. 261);

2) 1974. aasta 26. aprilli Eesti NSV Ülemnõukogu otsus «Eesti NSV haridusseaduse kehtestamise kohta» (ENSV Teataja 1974, nr. 23, art. 202);

3) 1986. aasta 25. septembri Eesti NSV Ülemnõukogu Presiidiumi otsus «Eesti NSV haridusseaduse paragrahvide 23, 25 ja 29 kohaldamise korra kohta».

(3) Vabariigi valitsusel ja haridusministeeriumil on õigus anda määrusi käesoleva seaduse alusel ja täitmiseks.

Eesti Vabariigi Ülemnõukogu esimees A. RÜÜTEL

Tallinn, 23. märtsil 1992.

Õiend

Lisatud avaldamisandmed.